

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2019-10-02
MÅLNR: M 7062-14
AKTBIL: 220

41. Slutanförande i tillåtlighetsfrågan

Länsstyrelsen anser att följande allmänna intressen är av betydelse för verksamhetens tillåtlighet

Natura-2000, fridlysta arter, habitatförlust för fisk, klimatpåverkan och växthusgasutsläpp

Emilia Wolfhagen och Bernt Forsberg
Länsstyrelsen i Uppsala län

2 oktober 2019 /Bernt Forsberg/Emilia Wolfhagen, Länsstyrelsen

Mål M 7062-14 - Mark- och miljödomstolen, Nacka

1

41. Länsstyrelsens slutanförande i tillåtlighetsfrågan

Fridlysta arter

Fridlysta arter utgör inte hinder för verksamhetens tillåtlighet.

Det är möjligt att vidta åtgärder för att begränsa verksamhetens påverkan. Detaljerade villkor ska formuleras vid en tillståndsprövning.

Natura 2000

Länsstyrelsen vidhåller att tillstånd enligt 7 kap 28a § MB krävs för den sökta verksamheten.

Det är möjligt att vidta åtgärder för att begränsa verksamhetens påverkan. Detaljerade villkor ska formuleras vid en tillståndsprövning.

2

41. Länsstyrelsens slutanförande i tillåtlighetsfrågan Natura 2000

I presentation 35 L redovisar SKB att, baserat på genomförda utredningar, bedöms den sökta verksamheten inte påverka berörda natura 2000-områden på något betydande sätt och att något särskilt Natura 2000-tillstånd därför inte behövs.

Länsstyrelsen delar inte denna bedömning.

Tillståndskravet aktualiseras när en verksamhet *kan* påverka miljön i ett natura 2000-område på ett betydande sätt. Tillståndskravet i 7:28 a § är bredare formulerat än 7:28 b som anger när tillstånd kan medges i syfte att fånga upp verksamheter som typiskt sett kan innebära sådan påverkan.

Uttrycket "kan påverka" innebär att det är fråga om en riskbedömning där det inte behöver vara klarlagt att det blir en betydande påverkan på naturmiljön.

Det är således fråga om en mer allmän riskbedömning av om verksamheten typiskt sett, innan man utvärderar de exakta effekterna på de livsmiljöer och arter som avses skyddas och vilka anpassningar av verksamheten som kan krävas för att minska sådana effekter. Den senare bedömningen görs i själva tillståndsprövningen när tillräcklig utredning finns. (Naturvårdsverkets Handbok 2017:1, s. 70-72)

3

41. Länsstyrelsens slutanförande i tillåtlighetsfrågan Natura 2000

Buller och utsläpp av övergödande ämnen till vatten är enligt Länsstyrelsens bedömning sådana verksamheter som typiskt sett kan påverka miljön i de tre Natura 2000-områdena Kallriga, Skaten-Rångsen och Forsmarksbruk på ett betydande sätt.

Länsstyrelsen anser att den utredning som gjorts inom ramen för detta mål visar att det går att ställa villkor som säkerställer att den planerade verksamheten inte skadar eller försämrar förutsättningarna för berörda livsmiljöer och arter.

Länsstyrelsen anser vidare att det utan sådana villkor inte går att säkerställa att ingen betydande påverkan på berörda natura 2000-områden sker.

4

41. Länsstyrelsens slutanförande i tillåtlighetsfrågan Natura 2000

Påverkan på Natura 2000 ska bedömas i flera steg.

Att SKB i detta mål har visat vilka åtgärder som kan vidtas för att begränsa påverkan på berörda Natura 2000-områden betyder inte att det första steget kan utelämnas, dvs det ställningstagandet som ryms inom 7 kap. 28 a § MB.

Inte heller det förhållande att Länsstyrelsen bedömer att det, med vissa villkor, finns förutsättningar för att medge ett Natura-2000 tillstånd innebära att tillståndsprövningen enligt 28 a § kan utelämnas.

5

Utsläppa av växthusgaser och klimatåtgärder

Några kommentarer på presentationen om klimatpåverkan 35f

Att verksamheten omfattas av lagen om energikartläggningar leder inte till att krav kommer att riktas mot verksamheten att minska energianvändningen från den myndighet dit rapporteringen ska ske - enligt Länsstyrelsens erfarenhet.

Certifierings- eller ledningssystem är i grunden system för att följa upp att verksamheten uppfyller de minimikrav som följer av tillstånd och lagstiftningen. SKB kommer inte genom dessa system få krav på att driva verksamheten med nollutsläpp om inte kraven finns i ett gällande tillstånd.

Eco-Par är ett bränsle som normalt tillverkas av olja med fossilt ursprung.

6

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Ökade krav på klimatåtgärder

I december 2015 enades världens länder i Paris om ett nytt klimatavtal som binder alla länder och ska börja gälla senast år 2020. Den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och vi ska jobba för att den ska stanna vid 1,5 grader.

Senare i december 2018 enades länderna vid FN:s årliga klimatmöte om det regelverk som ska styra genomförandet av Parisavtalet.

Länderna ska genomföra sina nationella utsläppsåtaganden. Man ska också genomföra klimatanpassningsåtgärder för att stärka anpassningsförmågan, öka motståndskraften och minska sårbarheten mot klimatförändringar.

Från första januari 2018 har Sverige en gällande klimatlag. Klimatlagen är en del i det klimatpolitiska ramverket som består av tre delar. De andra delarna är klimatmålen och de klimatpolitiska rådet

Målen är bland annat att senast år 2045 ska Sverige inte längre ha några netto-utsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Utsläppen i Sverige i de sektorer som kommer att omfattas av EU:s ansvars-fördelningsförordning, bör senast år 2030 vara minst 63 procent lägre än utsläppen 1990, och minst 75 procent lägre år 2040.

7

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Ökat behov av klimatåtgärder

Såväl de nationella som internationella krav på åtgärder avseende minskad klimatpåverkan har succesivt ökat. Kraven var lägre ställda när prövningsprocessen för utökning av SFR inleddes.

I gårdagens presentation har SKB redovisat att den planerade utökade verksamhet under byggskedet kan ge upphov till 29 000 ton koldioxid-ekvivalenter i fall fossildrivna maskiner används. Att åtgärder planeras för att minska utsläppen är bra. Men även om utsläppen minskar avsevärt med bättre teknisk utrustning och metodval så är risken uppenbar att utsläppen av växthusgaser kommer att vara betydande.

Att här och nu redogöra för konsekvenserna av utsläpp av växthusgaser låter sig inte göras, i vart fall inte på samma sätt som vi har fått beskrivningar av andra utsläpp och förhållanden som måste hanteras i tillståndsprövningen. Länsstyrelsen anser att detta förhållande, att konsekvenserna av ett mycket allvarligt utsläpp inte enkelt kan beskrivas, får inte leda till att frågan om utsläppen av växthusgaser hanteras summariskt och med nedtonade ambitioner i förhållande till andra viktiga aspekter i prövningen.

Länsstyrelsen anser att det är rimligt att inriktning i en tillståndsprövningen, och en ev. efterföljande tillståndsprövning, är att utsläppen av växthusgaser ska minimeras. Resterande utsläpp av växt-husgaser ska därefter i linje med det klimatpolitiska ramverket kompenseras genom att använda kompletterande åtgärder. Dvs en utsläppsminskning på annat håll.

Länsstyrelsen anser också att det är rimligt att de kompletterande åtgärderna görs i Sverige för att även få en hantering av dessa utsläpp - i linje med principen om att kärnavfall ska hanteras och slutförvaras i Sverige.

Refererande till vår tidigare presentation anser Länsstyrelsen att det är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och miljömässigt motiverat att verksamheten och utbygganden av SFR sker med nollutsläpp av växthusgaser. Slutligen konstaterar Länsstyrelsen att frågan om utsläppen av växthusgaser från SFR är en viktig fråga för regeringen att ta ställning med utgångspunkt från 2 § i klimatlagen (2017:720).

8